ქართველთა სოც.-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტია — დრ. მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 12,500 მ. სამგლოვიარო განცხადება 15,000 მ.; კანტორა ღია დილის 8—2 საათამდე. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 12—1 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

ფასი 500 მანეთი

№ 53

შაბათი, 22 ოქტომბერი 1921 წ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

განუსაზღვრელად დამწუხრებულნი მშობლები: პელაგია და დიმიტრი ბზიაევები და ძმანი მათნი ლავთიკო და საშა აუწყებენ ნათესავთ, მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ ოქტომბრის 25-ს სამშაბათს, დღისით 12 საათზე გარდახდილი იქნება ორმოცი დღის განსვენების წირვა და ნაშუადღევის ოთხ საათზე პანაშვიდი დიდუბის ეკლესიაში მათი ძვირფასის

მეგის

სულის მოსახსენებლად. 29

განცხადება

გაზ. „ტრიბუნის“ კანტორისათვის საჭიროა გაზეთის გამყიდველები.

დეკრეტი ოთხმოც და მესამე ნომრით

ჩვენი სახელმწიფოებრივი აპარატი ჯერ კიდევ ვერ არის საჭიროდ გამართული, რომ პირნათლად და მიზანშეწონილად აასრულოს თავისი დანიშნულება. თეორიულად საბჭოთა რესპუბლიკა, პროლეტარიატის დიქტატურა ცნობილია თავისი მოქნილობითა და ელასტიურობით. ამ შემთხვევაში სახელმწიფო ორგანიზაციის შინაგანი წყობილება და მთელი მისი სტრუქტურა ცხოვრების ვითარებასთან არის შეწონილი და ყოველი მისი მოქმედება თავისუფალია ბიუროკრატიულ სენისაგან. ჩვენდა საუბედუროდ ჩვენი ნორჩი რესპუბლიკის სახელმწიფოებრივ წყობილების შესახებ, ჯერ-ჯერობით ამის თქმა არ შეგვიძლია. ჩვენი რესპუბლიკის აღმასრულებელ ორგანიზაციებს აკლიათ საჭირო მოქნილობა და ზედმეტი ბიუროკრატიზმის ტკივილებით არის დასნეულებული. საკანონმდებლო ორგანოებით თითქოს მოსწყდა ცხოვრების ვითარებას, აღმასრულებელ აპარატის საწინააღმდეგო მოქმედებით და მისი საქმიანობა მხოლოდ დეკრეტების წერით შემოისაზღვრა.

არის ისეთი შემთხვევები, როდესაც რამოდენიმეჯერ იცემა ერთი და იმავე შინაარსის დეკრეტები, დადგენილებანი და განკარგულებანი, მათი კონკრეტიულად გატარება და რეალური ხორცის შესხმა შეუძლებელი შეიქმნა. დეკრეტი მხოლოდ ქაღალდზე იქმნა აღნიშნული. სათანადო პირის ხელის მოწერით და მისგან რეალური ნაყოფი ვერვინ იხილა. ამის შესახებ ჩვენ ფაქტების მთელი რიგი შეგვეძლო მოგვეყვანა, მაგრამ რამოდენიმე მაგალითით დავკმაყოფილდებით. რამოდენიმეჯერ იყო გამოცემული დეკრეტები და ბრძანებები ჩვენი რევკომისა, დაწესებულებათა გაეროვნების შესახებ. აბა შეიარეთ ჩვენს დაწესებულებაში; გაეროვნების ნაცვლად საწინააღმდეგო მოვლენებს ვხედავთ და მრავალ ჩვენს დაწესებულებებიდან ქართული ენა განდევნილია. რად ხდება ეს? დეკრეტის ასრულება ისეთ პირებს უვარდებათ ხელში, რომელთაც ასეთი პოლიტიკის არაფერი სჯერათ და მისი არსებითად წინააღმდეგია. ჩვენი დაწესებულებები უცხო ელემენტებით არის ავსებული და გაეროვნების პოლიტიკა მათ ხელიდან აცლის გემრიელს ლუკმას. ამიტომ გაეროვნების პოლიტიკას საპროტესტოთ ეწინააღმდეგება და დეკრეტებს მაგიდის უჯრებში ჰკეტს მზის უნახავად. ავიღოთ აგრეთვე ქალაქის განტვირთვის საქმე. დეკრეტები და შესაფერი ორგანოები მრავალ ჯერ იყო მზათ, მაგრამ ქალაქი კიდევ სავსე არის ზედმეტი ელემენტებისაგან და სპეკულიანტებისაგან, რომელნიც ისედაც გამწვავებულ ბინის კრიზისის დროს მშვენიერ ბინებში არიან გამოჭიმულნი. ეს ზედმეტი ბარგი არა პირდაპირ აწევს თავზე ჩვენს ხალხს საარჩენათ, და ანადგურებს მისს დოვლათს და ქმნის სასურსათო კრიზისებს.

ამ გვარად დაწესებულების გაეროვნების ნაცვლად მივიღეთ საწინააღმდეგო შედეგები, ქალაქის განტვირთვის დეკრეტებმა ქალაქის ზედმეტად დატვირთვა მოგვცა.

რა არის ამის მიზეზი, რა უშლის ხელს საკანონმდებლო დადგენილებების ცხოვრებაში გატარებას? ცხადია, საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ორგანოებს შორის რაღაც თითქოს გარდაუვალი ზღუდე სძევს, რომელიც არ აძლევს საშუალებას გამოცემული დეკრეტი ცხოვრებას შეუფარდოს. საბჭოთა სისტემის დროს ასეთი დაპირისპირება და თითქმის გაყოფა აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ორგანოებისა არ შეიძლება არსებობდეს. საბჭოების სტრუქტურა და მთელი მისი აპარატის შენობა იმ გეგმით არის აგებული, სადაც საქმიან შემოქმედებასა და მიზანშეწონილ მოღვაწეობას აქვს ადგილი. ერთი დიდი და აღსანიშნავი თვისება ბიუროკრატიული ავადმყოფობისა სახელმწიფოებრივ შემოქმედებაში ის არის, როდესაც აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ორგანოთა შორის გარდუვალ წინააღმდეგობათა ზღუდე აღმართულა და ცალ-ცალკე გზებით მიდიან თავიანთ საქმიანობის დროს.

ჩვენი სახელმწიფო აპარატის, მუშურ-გლეხური რესპუბლიკის გაჯანსაღებისა და მისი მიზანშეწონილად მიმართვის საჭიროება მოითხოვს ასეთი წინააღმდეგობის დაძლევას, შემაფერხებელ ზღუდეების დარღვევას და აღნიშნულ ფუნქციების შეფარდებულ მოქმედებას; მაშინ სახელმწიფო აპარატი განიკურნება ბიუროკრატიულ სენისაგან და მის საქმიანობას უფრო ელასტიური და მოქნილი ხასიათი მიეცემა.

მაგრამ გარდა ამ დიდი თვისებისა ჩვენებური ბიუროკრატიზმის დამახასიათებელი ნიშნები სხვა მრავალიც არის, რომელნიც თხოულობენ გაქნილი დოსტაქრის ხელს, რომ ერთხელ და სამუდამოთ განვკურნოთ ჩვენი რესპუბლიკა სამწუხარო ავადმყოფობისაგან. თუ ჩვენ ავიღებთ ჩვენს სახელმწიფო დაწესებულებებს და გავეცნობით მათ საქმიანობასა და წარმოებას, ჩვენს წინ მეტად სამწუხარო სურათი გადაიშლება. მთელი დაწესებულების სტრუქტურა და მისი საქმის წარმოება იმდენად დატვირთულია ზედმეტი ბარგით, რომ ბიუროკრატიზმის საშინელი სენი თავისი ბაცილებით, თითქოს ყოველ მაგიდასთან გამჯდარა და ავადმყოფობის სიზანტით ასნეულებს საქმის წარმოებას. უბრალო მაგალითი ავიღოთ: ერთმა უბრალო ქაღალდმა რომ სათანადო დანიშნულებამდი მიაღწიოს, საჭირო ხდება რამოდენიმე პირის ხელში გაიაროს, რამოდენიმე დავთარში ჩაიწეროს, რამოდენიმე წარწერა და ბეჭედი დაიკრას და სხვა მრავალი ასეთი პროცედურები იქმნეს შესრულებული. ყოველივე ეს იმდენათ ამძიმებს დაწესებულებათა მუშაობას, იმდენათ აჩნია მას მოქნილობისა და სიჩქარის, საქმის საჭირო დროზე შესრულების შესაძლებლობას, რომ ზოგი ერთი დაწესებულება განსაკუთრებით დაპლექიანებული ადამიანის საქმიანობას ემსგავსება, მაშინ როდესაც საჭიროა ამოძრავებული ტემპითა და სიჩქარით მოღვაწეობა. დღევანდელს პირობებში დაწესებულებათა ასეთი სიზანტე, როცა ცხოვრება აჩქარებულის სიძლიერით მოძრაობს და იცვლება, ყოვლად დაუშვებელია და ძლიერ აფერხებს წინმსვლელობას ჩვენი სახელმწიფო საქმიანობის და ჰქმნის ბიუროკრატიზმს.

საბჭოთა სისტემამ ჩვენში ისეთი პირობები შეჰქმნა, რომ ქალაქის მცხოვრებთ უსაქმოდ ცხოვრება არ შეუძლიათ ქალაქებში, ამიტომ ყოველი მათგანი სცდილობს რომელიმე დაწესებულებებში შეყოს თავი და იქ მოიკალათოს. ამ გარემოებამ გამოიწვია ჩვენი დაწესებულების ზედმეტი თანამშრომლებისაგან დატვირთვა, რომელნიც არსებითად არავითარ საჭიროებას არ წარმოადგენენ და ურომლისოდაც დაწესებულებათა საქმიანობა უფრო მოიგებდა. ამ გარემოებას მრავალჯერ მიაქციეს ყურადღება, მაგრამ დაწესებულებათა შტატების შემოკლება და მისი მიზანშეწონილად მოწყობა შეუძლებელი შეიქმნა. დღესაც ჩვენ ვდგევართ ისეთი ფაქტის წინაშე, რომელიც ძლიერ სამწუხარო მოვლენად უნდა ჩაითვალოს და რომელიც თხოულობს დაუყონებლივ ზომებს. საქართველოს რევკომმა თავის დადგენილებით (№ 83) შეჰქმნა დაწესებულებათა და წარმოებათა შტატების შემამცირებელი კომისიები. რასაკვირველია ასეთი კომისიების დაარსება მეტად საჭიროა, მაგრამ ვეჭვიანობთ, წინანდელი ისტორიები არ განმეორდეს და ისევ სამწუხარო ფაქტის წინაშე არ დავრჩეთ მდგარი.

ჩვენს დაწესებულებებს გაჯანსაღება ესაჭიროება. ახალ მოდის ბიუროკრატიზმი ისეთი დიდი სენი არის საბჭოთა რესპუბლიკასათვის, რომ ყოველი ზომა უნდა ვიღონოთ მის აღმოსაფხვრელად და მოსასპობათ. დაწესებულებათა შტატების შემცირებასთან ერთად უნდა მოხდეს არსებითი რეორგანიზაცია მათი და ახალ საფუძვლებზე მოწყობა.

სამ. ხუნდაძე.

საქ. სოც.-ფედ. სარ. პარტიის დრ. მთავარი კომიტეტი იწვევს ქ. ტფილისში პარტიულ ყრილობას

ა. წ. ოქტომბრის 30 ს.

განსახილველი საკითხები:

1. დრ. მთავარი კომიტეტის მოქმედება—მომხსენებელი ამხ. თედო ღლონტი.
2. მოხსენებანი ადგილებიდან.
3. პარტიის უახლოესი პრაქტიკული მიზნები—მომხ. ამხ. პარმენ ჭანიშვილი.
4. საერთაშორისო მდგომარეობა და საქართველო—მომხს. ამხ. თ. ღლონტი.
5. საბჭოთა რუსეთის მდგომარეობა—ფაკულტეტიური მოხსენება—პროფ. შ. ნუცუბიძე.
6. ინტერნაციონალი—მომხსენებელი ამხ. სიმონ ხუნდაძე.
7. საბჭოთა სისტემა—მომხსენებელი ამხ. ვახტანგ კოტეტიშვილი.
8. პროფკავშირები და კოოპერაცია—მომხს. ამხ. ეფრემ ჩახუნაშვილი.
9. ახალგაზრდათა ორგანიზაციის საკითხი—მომხს. ამხ. სერგო ამაღლობელი.
10. წესდების ზოგიერთ მუხლის შეცვლა.
11. მთავარი კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის არჩევნები.

ყრილობაზე გადამწყვეტი ხმით დელეგატი გამოიგზავნება მხოლოდ პარტიის წესდების მე 23 მუხლის მიხედვით. ქალთა, ახალგაზრდათა და პროფესიის წარმომადგენლებს მიეცემათ სათათბირო ხმის უფლება.

ყრილობაზე დელეგატები იგზავნება 100 წევრზე ერთი. თუ ორგანიზაციას არა ჰყავს სრული ასი წევრი, მაინც გზავნის ერთს დელეგატს.

ყრილობა გაიხსნება პარტიის ცენტრალურ ბიუროში (ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 1) საღამოს სრულ 7 საათზე.

ხელშეკრულება

სომხეთის, აზერბეიჯანის და საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობასთან,

მთავრობანი სომხეთის სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკისა, აზერბეიჯანის სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკისა და საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკისა ერთის მხრით, და ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობა მეორეს მხრით, იზიარებენ რა ერთა ძმობის პრინციპს და სცნობენ რა ყოველი ხალხისთვის თვით გამორკვევის უფლებას, გამსჭვალულნი სურვილით, რომ მათ შორის დადგენილ იქმნეს მუდმივილი მეგობრული ურთიერთობა და განუწყვეტელი გულწრფელი მეგობრობა, დამყარებული ურთიერთ ინტერესებზე, შეუდგნენ მოლაპარაკებას, რუსეთის სოციალისტურ ფედერატიულ საბჭოთა რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლის მონაწილეობით, რათა დასდონ ხელშეკრულება და ამ მიზნით დანიშნეს თავიანთი რწმუნებულებად:

სომხეთის სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის მთავრობამ: ასკანაზ მრავიანი, გარეშე საქმეთა სახალხო კომისარი, და პოღოს მაკინციანი, შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი.

აზერბეიჯანის სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის მთავრობამ: ბეჰბუთ შახტახტინსკი, მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარი.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის მთავრობამ: შალვა ელიავა, სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარი, და ალექსანდრე სვანიძე, გარეშე საქმეთა და ფინანსთა სახალხო კომისარი.

ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობამ: კაზიმ კარა ბექირ ფაშა, ადრიანოპოლის დეპუტატი დიდ ეროვნულ ყრილობაში, აღმოსავლეთ ფრონტის სარდალი.

ველი-ბეი, ბურდურის დეპუტატი დიდ ეროვნულ ყრილობაში.

მუხთარ-ბეი, საზოგადო საქმეთა მინისტრის ყოფილი ამხანაგი.

მემდუხ-შევქეთ-ბეი, ოსმალეთის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი აზერბეიჯანში.

რუსეთის სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის მთავრობამ: იაკობ განეცკი, რ. ს. ფ. ს. რ.—ის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი ლატვიაში,

რომელნიც უფლება მოსილობის საბუთების გაცვლის შემდეგ, რაიცა სათანადო და კანონიერ ფორმით შესრულებულად იქმნა ცნობილი, შეუთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1.

ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობა და სომხეთის, აზერბეიჯანის და საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების მთავრობანი სცნობენ გაბათილებულად და ძალა დაკარგულად ყველა ხელშეკრულებებს, რომელნიც დადებული იყო იმ მთავრობათა მიერ, რომელნიც წინათ ახორციელებდნენ სუვერენიტეტს ხელშემკვრელ მხარეების ტერიტორიაზე, და რომელი ხელშეკრულებანიც ეხებოდა ხსენებულ ტერიტორიებს; აგრეთვე იმ ხელშეკრულებებს, რომელნიც დადებული იყო მესამე სახელმწიფოებთან და შეეხებიან ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკებს.

აღიარებულია, რომ რუსეთ-ოსმალეთის ხელშეკრულება, ხელმოწერილი მოსკოვში 1921 წ. (1337) წლის 16 მარტს, ამ მუხლის მოქმედებას არ ექვემდებარება.

მუხლი 2.

ხელშემკვრელი მხარეები სთანხმდებიან არა სცნონ არავითარი საზავო ხელშეკრულება ან სხვა გვარი საერთაშორისო აქტი, უკეთუ მის მიღებას ძალით აიძულებენ რომელსამე ხელშემკვრელ მხარეს.

ამის ძალით სომხეთის, აზერბეიჯანის და საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკათა მთავრობანი სთანხმდებიან, არ სცნონ არავითარი საერთაშორისო აქტები, რომლებიც ოსმალეთს შეეხებიან და არ არიან ცნობილნი ოსმალეთის ეროვნული მთავრობის მიერ, რომელსაც ამ ჟამად მისი დიდი ეროვნული ყრილობა წარმოადგენს.

ამ ხელშეკრულებაში ოსმალეთად იგულისხმება ტერიტორიები, განსაზღვრული 1920 (1336) წლის 28 იანვრის ოსმალეთის ეროვნულ შეთანხმებაში, რომელიც შემუშავებული და გამოცხადებული იყო ოტტომანთა დეპუტატების პალატაში კონსტანტინოპოლში და რომელიც ეცნობა პრესას და ყველა სახელმწიფოებს.

თავისი მხრით ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობა სთანხმდება, არ სცნოს არავითარი საერთაშორისო აქტები, რომლებიც ეხებიან სომხეთს, აზერბეიჯანს და საქართველოს და არ არიან ცნობილნი ამ რესპუბლიკათა სათანადო მთავრობათა მიერ რომელთაც დღეს სომხეთისა და აზერბეიჯანის და საქართველოს საბჭოთა მთავრობანი წარმოადგენენ.

მუხლი 3.

სომხეთის, აზერბეიჯანის და საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების მთავრობანი სცნობენ, რომ კაპიტულიაციის რეჟიმი არ შეეფერება არც ერთი ქვეყნის თავისუფალ ეროვნულ განვითარებას და აგრეთვე მის სუვერენულ უფლებების სრულ განხორციელებას და ძალა დაკარგულად და გაუქმებულად მიაჩნიათ ყოველგვარი მოქმედებანი და უფლებანი, რომელთაც რაიმე დამოკიდებულება აქვს ამ რეჟიმთან.

მუხლი 4.

ოსმალეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთის საზღვარი (რუსეთის გენერალური შტაბის რუქით 1,210,000—5 ვერსი 1 დიუიმზე) განისაზღვრება ხაზით, რომელიც იწყება შავი ზღვის პირას მდებარე სოფელ სარფიან, გაივლის მთა ხედისმთაზე, წყალთა გამყოფი ხაზით მთა შავშეთი—მთა კანი დაღი, იგი მიჰყვება შემდეგ წინანდელ ჩრდილოეთ ადმინისტრატიულ საზღვარს არტაანის და ყარსის ოლქებისას—ქარინარე არფაჩაისა და არაქსის ტალვეგზე ქვემო ყარასუს შესართავამდე (დაწვრილებითი აღწერა საზღვრისა და მასთან დაკავშირებული კითხვები განსაზღვრულია დანართებში I და II, და თანდართულ რუქაზე, რომელიც ხელმოწერილია ორივე ხელშემკვრელი მხარეებისაგან. უკეთუ ხელშეკრულების ტექსტსა და რუქას შუა აღმოჩნდება განსხვავება, ხელშეკრულების ტექსტს ეძლევა რუქის წინაშე უპირატესობა). შერეულ სასაზღვრო კომისიას, რომელიც შემდგარი იქნება წევრების თანაბარი რიცხვებისაგან, რ. ს. ფ. ს. რ.-ის წარმომადგენლის მონაწილეობით, ევალება გაარკვიოს დაწვრილებით და ადგილობრივ გაატაროს სახელმწიფოს საზღვარი, და აგრეთვე დასდვას მიჯნები. (დანართი IV რუქა.)

მუხლი 5.

ოსმალეთის მთავრობა და აზერბეიჯანისა და სომხეთის საბჭოთა მთავრობანი, სთანხმდებიან, რომ ნახიჩევანის მხარე, იმ საზღვრებში, რომელიც აღნიშნულია ამ ხელშეკრულების მე-3 დანართში, შეადგენს ავტონომიურ ტერიტორიას აზერბეიჯანის მფარველობის ქვეშ.

მუხლი 6.

ოსმალეთი სთანხმდება დაუთმოს საქართველოს სუვერენიტეტი ბათომის ნავთსადგურსა და ქალაქზე, და იმ ტერიტორიაზე, რომელიც მდებარეობს ამ ხელშეკრულების მე-4 მუხლში ნაჩვენებ საზღვრის ჩრდილოეთით და რომელიც შედიოდა ბათომის ოლქში, იმ პირობით, რომ 1) მოსახლეობა იმ ადგილებისა, რომელიც ნაჩვენებია ამ მუხლში, ისარგებლებს ფართო ადგილობრივი ავტონომიით ადმინისტრატიულის მხრით, რომელიც უზრუნველყოფს თითოეული თემის კულტურული და სარწმუნოებრივ უფლებებს და რომ მოსახლეობას მიეცემა საშუალება დაადგინოს ისეთი სადგილმამულო კანონი, რომელიც ეთანხმება მის სურვილებს; 2) ოსმალეთს მიეცემა თავისუფალი ტრანზიტი ყოველგვარი საქონლის, რომელიც იგზავნება ოსმალეთში ან ოსმალეთიდან ბათომის ნავთსადგურის გზა თუ უბაჟოთ, რაიმე დაბრკოლების აღმოუჩენლად და რაიმე ხარჯებით დაუბეგრავათ, და ოსმალეთს მიეცემა უფლება ისარგებლოს ბათომის ნავთსადგურით სპეციალი ხარჯების გადაუხდელად.

ამ მუხლის ცხოვრებაში გასატარებლად, ამ ხელშეკრულების ხელის მოწერის შემდეგ დაუყონებლივ, შესდგება კომისია ორივე დაინტერესებულ მხარეთა წარმომადგენლებისაგან.

მუხლი 7.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის მთავრობა და ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობა ვალდებულებას ღებულობენ გაუადვილონ მოსაზღვრე ოლქების მცხოვრებლებს საზღვარზე გადასვლა იმ პირობით, რომ დაცულ იქნება შეღავათიანი საბაჟო, საპოლიციო და სანიტარული წესები; რომელთაც ამ საგნისთვის შეიმუშავებს შერეული კომისია.

მუხლი 8.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის მთავრობა და ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობა, იღებენ რა მხედველობაში, რომ ორივე მხარის სანაპირო ოლქების მცხოვრებთათვის აუცილებელია საძოვ-

ლობა საზღვრული და საზაფხულო საძოვრებით, რომლებიც საზღვრის მეორე მხარეზე იმყოფება, სარგებლობდნენ, მიანიჭონ ამ მესაქონლეებს საზღვარს იქით მათი პირუტყვის გარეკის და ჩვეულებრივი საძოვრებით სარგებლობის უფლება. საბაჟო ფორმალობა, პოლიციური, სანიტარული და სხ. წესები, რომლების დაცვაც საჭიროა საზღვარზე გადასვლის დროს, შემუშავებულ იქნება შერეული კომისიის მიერ.

მუხლი 9.

რომ უზრუნველყოფილ იქმნეს სრუტეების გახსნა და მათში ყველა ხალხების თავისუფალი მიმოსვლა სავაჭრო ურთიერთობისათვის, ოსმალეთი და საქართველო სთანხმდებიან შავი ზღვისა და სრუტეების საერთაშორისო სტატუტის საბოლოო გამომუშავება გადასცენ სანაპირო ქვეყნების დელეგატებისაგან შემდგარ კონფერენციას, იმ პირობით, რომ მისგან გამოტანილი გადაწყვეტილებანი არ მიაყენებს დანაკლისს ოსმალეთის სრულ სუვერენიტეტს. და აგრეთვე, ოსმალეთისა და მისი სატახტო ქალაქის კონსტანტინოპოლის უშიშროებას.

მუხლი 10.

ხელშემკვრელი მხარეები სთანხმდებიან თავის ტერიტორიაზე, არ მისცენ შედგენის ან ყოფნის, უფლება ისეთ ორგანიზაციებს, რომლებსაც თავი მოაქვთ ხელშემკვრელ მეორე ქვეყნის ან მისი ტერიტორიის ნაწილის მთავრობად, არც ისეთ ჯგუფებს, რომლებსაც მიზნად აქვთ ხელშემკვრელ მხარესთან ბრძოლა.

გამორკვეულად ითვლება, რომ ამ მუხლში ხსენებულ ოსმალეთის ტერიტორიად იგულისხმება ტერიტორია, რომელიც იმყოფება ოსმალეთის დიდი ეროვნული კრილობის მთავრობის უშუალო სამხედრო და სამოქალაქო გამგებლობაში.

მუხლი 11

ხელშემკვრელ მხარეების მოქალაქეებზე, როცა ისინი მეორე მხარის ტერიტორიაზე იმყოფებიან, ვრცელდება ყველა უფლებანი და ვალდებულებანი, რომელნიც გამომდინარეობენ იმ ქვეყნის კანონებიდან, სადაც ისინი იმყოფებიან, იმ გამონაკლისით, რომ ისინი თავისუფალი არიან ეროვნული თავდაცვის ვალდებულებიდან. ამ მუხლის დადგენილებიდან, გამონაკლისს შეადგენენ აგრეთვე კითხვები, რომლებიც შეეხებიან ხელშემკვრელ მხარეების მოქალაქეთა საოჯახო უფლებას, სამკვიდრეო უფლებას და ამავე მოქალაქეების უფლებამოსილობას. ეს კითხვები გადაიჭრება განსაკუთრებული შეთანხმებით.

მუხლი 12.

ხელშემკვრელი მხარეები, თითეული მხარის მოქალაქეთ, რომელნიც მეორე მხარის ტერიტორიაზე იმყოფებიან, აყენებენ ყველაზე უფრო კეთილგანწყობილ ერის რეჟიმის პირობებში.

ამ მუხლს მხედველობაში არა აქვს ის უფლებები, რომლებსაც საბჭოთა რესპუბლიკები თავის ტერიტორიაზე ანიჭებენ ხალხ ლებით სხვა მოკავშირე საბჭოთა რესპუბლიკის მოქალაქეებსა, აგრეთვე ის უფლებები, რომლებსაც ოსმალეთი ანიჭებს თავის მოკავშირე მაჰმადიანი სახელმწიფოთა მოქალაქეთ.

(დასასრული იქნება)

შეცდომის გასწორება.

„ტრიბუნას" № 51 ეს. საჩინოელის წერილში „პროფკავშირებზე" შეცდომით არის გაშვებული: რუსეთის პროლეტარულ სტრუქტურაზე, უნდა იყოს: ასევე ითქმის რუსეთის პროფკავშირთა სტრუქტურაზეც.

ახალი ამბები

— ბავშვის კვირისათვის. სადამოს 21 ოქტომბრის და 22 ოქტომბრის მთელი დღის განმავლობაში მთელ ქალაქში მოხდება წიგნების და სასწავლო ნივთების შეგროვება. ამასთან ყველა რაიონები მუშაობა მიმართული იქნება სახელმძღვანელო და ლიტერატურულ წიგნების შეგროვებაზე სასკოლო ბიბლიოთეკების შესავსებლად საბავშვო სახლებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებებისა.

— ქართული დრამის სეზონი გაიხსნება კვირას, ოქტომბრის 23 სახელმწიფო დრამის თეატრში.

— რევ. ტრიბუნალის განყოფილებამ განიხილა საქმე გ. ტერასოვისა და ტელეფონისტი ალ. ტუჩკინის, რომელთაც ბრალად ედებოდათ სხვა და სხვა ნივთების მითვისება და გაფლანგვა, მიიღო რა მხედველობაში გულწრფელი შეხანება ბრალდებულთა და მათი ხანგრძლივი უმწიკვლო სამსახური წითელ არმიაში რევ. ტრიბუნალმა დაადგინა: მიესაჯოს ტერასოვს და ტუჩკინს პირობითი ციხეში დატუსაღება თითეულ ვათგანს ერთი წლის ვადით.

საქ.-სოც. ფედ. სარ. პარტიაში

— დრ. მთავარ კომიტეტის მოწვევით რუსეთის მდგომარეობის შესახებ ფაკულტატიურ მოხსენებას გააკეთებს პარტიულ კრილობზედ პროფესორი შალვა ნუცუბიძე.

—

შაბათს, ოქტომბრის 22-ს, საღამოს 6 საათზე ადგილობრივ პარტიულ ბიუროში (ვულპერის მოედანი) დანიშნულია ველაბრის რაიონის სოც.-ფ დერალისტთა პარტიის წევრთა საერთო კრება გასარჩევია გადაუდებელი საკითხები. წევრების დასწრება სავალდებულოა, ვსთხოვთ ამხანაგებს არ დაიგვიანონ.

—

— საერთო კრება. სამშაბათს ოქტომბრის 25-ს, საღ. 6 საათზე პარტიის ცენტრალურ ბიუროში (ლორის-მელიქოვის ქ. № 1) დანიშნულია სოც.-ფედერალისტთა პარტიის ტფილისის ორგანიზაციების წევრთა საერთო კრება. ამხ. თ. ღლონტი გააკეთებს მოხსენებას თანამედროვე მდგომარეობაზედ. შემდეგ მოხდება არჩევნები საქალაქო კომიტეტისა. ვსთხოვთ ამხანაგებს ნუ დააკლდებიან და ნურც დაიგვიანებენ.

ხაორგანიზ. ხამეუდა.

უცხოეთი

— რუსეთ ნორვეგიის შორის დადებული ხელშეკრულების რატიფიკაციის საკითხი იყო დასმული 30 სექტემბერს. მემარჯვენეებმა შეიტანეს წინადადება საკითხის გადადების შესახებ, რასაც მოყვა მოვინკელის განცხადება, რომ კაბინეტი გადადგება, თუ კი ხელშეკრულების რატიფიკაცია არ მოხდება. მოხდა ხელშეკრულების რატიფიკაცია 69 ხმით ლიბერალებისა და სოციალ-დემოკრატების 47 ხმის წინააღმდეგ.

— იტალიის მთავრობის წინადადებით, ელჩთა საბჭომ აპირჩია ქალაქი რომი ავსტრო-ჰუნგრეთის კონფერენციის შესაკრებად; კონფერენციის მიზანია გადასჭრას დასავლეთ ჰუნგრეთის საკითხი. ჰუნგრეთის მთავრობამ ოფიციალური ნოტით აცნობა მოკავშირეებს, რომ დასავლეთ ჰუნგრეთის ევაკუაცია მოხდება 4 ოქტომბრამდის. ვენიდან მიღებულ ცნობებით კონფერენცია შეიკრიბება ვენეციაში. („იზვესტია")

— მთელ საბერძნეთში, ანატოლიის მარცხის გამო, გაძლიერდა მთავრობისა და დინასტიის საწინააღმდეგო მოძრაობა. ჯარის დაღუპულ ნაწილების შესახებ გამოქვეყნებულმა ცნობებმა მოახდინა დამაღონებელი შთაბეჭდილება მთელს საბერძნეთის საზოგადოებრივ აზრზე. მეორეს მხრით მთავრობა რყევაშია შეუდგეს დემობილიზაციას, ვინაიდან ეშინია სალდათების, რომელნიც გაბოროტებულნი არიან მთავრობასა და მინისტრებზე. გაცხარებულმა ოპოზიციონური პარტიების თავდასხმამ, აფიქრებია გუნარისს ინგლისში გამგზავრება, ძაგრამ ოპოზიციური პარტიები მოითხოვენ პარლამენტის მოწვევას მის წასვლამდის. პრესის ნაწილიც აწევა მეფე კონსტანტინეს საწინააღმდეგო კომპანიას, ამერიკის ბერძნებმა ნიუ-იორკში კატეგორიულად მოითხოვეს მეფის ტახტიდან გადადგომა.

— რეიტერის სააგენტოს ცნობით, ინდოეთის საქმეთა სეკრეტარიატში მიღებულია ცნობები შეიარაღებულ აჯანყებულ მუსულმანთა ჯგუფების გამოსვლაზე, რომელნიც ათი ათას კაცამდის აღწევს და თავის გაძლიერებული პარტიზანული ტაქტიკით ართულებს მთავრობის ჯარების მოქმედებას. აჯანყებულებმა გამოაცხადეს დამოუკიდებელი მუსულმანური სახელმწიფო და აფრიალეს მწვანე დროშა ხალიფატისა.

— „პტი პარიზიენის" მიერ ორანიდან მიღებულ ცნობით, მაროკოში გამოცხადებულია საღვთო ომი. („იზვესტია")

ტრაპიზონი. მუსტაფა-ქემალ-ფაშამ რუსეთის სრულუფლებიან რწმუნებულის მილოცვაზე უპასუხა შემდეგი წერილით:

„მე დიდი სიამოვნებით მივიღე თქვენი მილოცვის წერილი. თქვენმა მილოცვამ მით უფრო იმოქმედა ჩემზე, რომ იგი მომდინარეობს საბჭოთა რუსეთის მშრომელი ხალხისაგან, რომელიც უკიდურეს წუთებშიაც არ შეირყა იმ რწმენიდან, რომ ჩვენი საქმე მართალია, რომ კანონიერია ის ბრძოლა, რომელსაც ოსმალეთის ხალხი აწარმოებს თავისი თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის. მე გადავეცი თქვენი მილოცვა ჩვენს ჯარს და ერმათა ვარ დარწმუნებული, რომ ის მისცემს მას ძვირფასს და დიდსულ კმაყოფილებას იმ რაზმის სანაცვლოდ, რომელსაც აყენებს მას, იმპერიალისტური მისწრაფებებით გატაცებული ბერძნის ხალხი, რომელიც მხოლოდ დამონებას და დაპყრობებზე ოცნებობს. გიცხადებთ რა უღრმეს მადლობას, გთხოვთ ბ. ნო. სრულუფლებიანო წარმომადგენელო, მიიღოთ რწმუნება ჩემი თქვენდამი დიდი პატივისცემისა.

მოსკოვი. ყოფილი რუსეთის ელჩი იაპონიაში თავის ვალდებულებას იხსნის. საელჩოს მოსამსახურეებს ეძლევათ დახმარება საფრანგეთში წასასვლელად. მათ ართმევენ წინასწარ ხელწერილს რომ ისინი არ შევლენ საბჭოთა სამსახურში.

მოსკოვი. საფრანგეთი დიდს ინტერეს იჩენს შორეულ აღმოსავლეთის საქმეებზე. საფრანგეთის სპეციალური აგენტები თვალ ყურს ადევნებენ რუსეთის ცენტრის მოქმედებას ხარბინში და პეკინში.

მოსკოვი. იტალიის სოციალისტური პარტია გათიშვა მოხდა.

ბრძანება № 87

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. რევოლუციონური კომიტეტისა.

1. საქართველოს სოც. საბ. რესპ. რევოლუციონური კომიტეტის ამა 1921 წ. ოქტომბრის 17 ს დადგენილებით, სამხედრო და საზღვაო სახალხო კომისარიატის ხელქვეით ყველა სამეურნეო ორგანოების საქმეთა გამოსაძიებლად და რევიზიის მოსახდენად დაარსდეს საგანგებო კომისია შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარე—ამხ. გ. ოკუჯავა, მდივანი—ამხ. ლარიონოვი და წევრები: მალაქია ტოროშელიძე, ალექსანდრე ერქომაიშვილი,—ლორთქიფანიძე—გრიგოლ პარკაძე და ბიბინეიშვილი ბარ.

2) დანიშნული საგანგებო კომისია დაუყოვნებლივ შეუდგეს სამხ. და საზღვაო სახალხო კომისარიატის სამეურნეო ორგანოების საქმეთა გამორკვევას და რევიზიას.

3. საგანგებო კომისიას უფლება ეძლევა დანიშნოს სპეციალური ქვე-კომისიები, განსაკუთრებული რწმუნებულები და მიანიჭოს მათ დავალების ფარგლებში განსაზღვრული უფლება.

4. წინადადება ეძლევა საბჭოთა ყველა დაწესებულებათ, გაუწიონ საგანგებო კომისიას ყოველგვარი დახმარება საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციონური კომიტეტის მიერ დაკისრებული საქმის ასრულების დროს.

საქართველოს რევოლუციონური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ხ. ქავთარაძე.

რევოლუციონური კომიტეტის მდივანი ალ. ხაღარიძე.

1921 წ. ოქტომბრის 20.

ტფილისი—სასახლე.

† ივ. ბერიშვილი

ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა, ივ. ბერიშვილი, კაცი უაღრესად პატიოსანი და სინდისი გულ კეთილობისა.

იგი მენშევიკების დროს მსახურობდა იუსტიციის სამინისტროში დირექტორად, წინად კი მდივნობდა ქართ. კულტ. საზოგადოებაში. იყო ნიჭიერი მასწავლებელი, ზედმიწევნით იცოდა ძველი საეკლესიო ენა და, თუმცა ერთი სტრიქონიც კი არ ჰქონდა დაწერილი ხელოვნებისთვის, მაგრამ მე არა მგონია მეორე ახალგაზრდა მისებრ ესტეტიკოსი და პოეზიის დამფასებელი.

ვისაც კი ერთხელ მაინც ჰქონია განსვენებულთან საქმე, ვისაც ერთხელ მაინც უმასლაათნია ახალ პოეზიაზე მასთან, ის არასოდეს დაივიწყებს მის ჰკვიანურ სახეს, ნერვიულ გამოხედვას და მის პატიოსან გულს, რაც ასე იშვიათია ამ „დაწყევლილ და შურიან ხანაში".

უჯაგრელი.

სოფლად

ანტი-რევოლიუციურ პროპაგანდისათვის დღეს სოფელი მეტად ხელსაყრელ აუდიტორიას წარმოადგენს, ვინ გწამავთ არ დაიარებოდეს სოფლად, არ დაძვრებოდეს გლეხების ქოხებში და არ ავრცელებდეს ათასგვარ ჭორებს არსებულ ხელისუფლებისა და სახელმწიფოებრივ სისტემის წინააღმდეგ მიმართულს. ბერი, მღვდელი, სპეკულიანტი, ძველი მოხელე და—განსაკუთრებით,—მენშევიკები, აი ის ხალხი, რომელიც „მოღვაწეობს" მიყრუებულ სოფლებში, პერიფერიებში. თუ ეს ხალხი ქალაქად, შეგნებულ მუშათა შორის, ვერაფერს აწყობს და მისი საქმიანობა ყოველთვის მისსავე საზიანოდ თავდება, მაგრამ, სამწუხაროდ, არ შეიძლება ასე ითქვას იმ შემთხვევაში, როდესაც რომელიმე შავრაზმელი პარიზს რ სოფლის მუშას ელაპარაკება. პროვოკაციას სოფლად დიდი, ჯერ არ ყოფილი გასავალი აქვს...

მნიშვნელოვანი საგიტაციო მასალა წვრილფეხა დემაგოგების ხელში—ნატურალი გადასახადია. წორედ ამ წერტილში ურტყავენ ისინი და უნდა ითქვას, მიზანსაც აღწევენ. მეფეების დროიდან დაწყებული მენშევიკებამდე, გლეხობისათვის ცნობილია ათასგვარი გადასახადი, მაგრამ ნატურალი გადასახადი იმ შინაარსით, რომელიც გათვალისწინებულია საბჭოთა მთავრობის კანონებით, გლეხისთვის ახალი მოვლენაა.

თანამედროვე გადასახადების ახალი ფორმა და შინაარსი გლეხკაცობის შემეცნებაში იმით ქმნის გაუგებრობას, რომ იგი გატარებულია სამეურნეო ცხოვრების ყოველ დარგში, როგორც ჰერანხულზე, ისე შინაურ პირუტყვებზე, ხილეულობასა და ბოსტნეულობაზე. კანონის განსაზღვრით, სრულიად სამართლიანად, გლეხობის ღარიბი ნაწილი სავსებით თავისუფალია ნატურალი გადასახადებისაგან. აქეთი გადასახადი აწევება უმთავრესად ე. წ. „კულაკებს", გლეხობის შეძლებულ ნაწილს; ანუ, როგორც ეკონომისტები ეძახიან,—სოფლის ბურჟუაზიას.

სამწუხაროდ, უღარიბეს გლეხსაც კი ყოველივე ეს პირუკუ აქვს წარმოდგენილი. მას გონია, გადასახადი უნდა გადაიხადოს ისეთივე რაოდენობით და სისწორით, როგორც იხდის სოფლის ჩარჩი, სპეკულიანტი. განა შეიძლება სხვანაირად აზროვნობდეს გლეხი, როდესაც დეკრეტს მოწინააღმდეგე უკეთებს კომენტარიებს, ახსნა-განმარტებას? განა შესაძლოა დავიჯეროთ, საწყალი გლეხი აღფრთოვანებული იყოს რევოლიუციის სიდიადით, როდესაც მას ყამ და უშუშ, ყოველ ნაბიჯის გადადგმაზე ჩასჩიჩინებენ: რევოლიუციამ დაგვღუპა, გაგვანადგურა, გაგვაობრავა! აი როგორ უხსნიან ნატურალი გადასახადების შესახებ დეკრეტებს გლეხობას: შენ გაქვს სამი ქცევა მიწა? მაშ 30 ფუთი მიართვი „ნარკომპროდს". გყავს მეწველი ძროხა, კამეჩი ან თხა? მაშ სამი გირვანქა ყველი იხადე ყოველ თვეში. გყავს ღედალი კამეჩი ან ხარი? მაშ 15 გირვანქა ხორცი იხადე ყოველ თვეში. გყავს ღორი? მაშასადამე, სამ-სამი გოჯით გაუმასპინძლდი ყოველ ოთხ თვეში შენს რევკომს... და სხ. და სხ. რა გზა აქვს წელში მოხრილ გლეხს, ანბანის არ მცოდნეს, რომ არ ირწმუნოს, არ დაიჯეროს ყოფილ „ქადაგის" სიტყვები. დიახ, დღესაც ჯერ კიდევ გლეხობა მენშევიკურ „კულტურის" გავლენის ქვეშ იმყოფება.

ნატურალი გადასახადების მთავარ საპროვოკაციო მასალად გამოყენების გარდა რევოლიუციისა და სოციალიზმის მესაფლავეთა ხელში არის კიდევ კიდევ მრავალი სხვა, მეორე ხარისხოვანი „მასალები". ასეთია მაგ. წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია, საბჭოთა მოსამსახურეების უმწეო ეკონომიური მდგომარეობა და ცხოვრების სიძვირე. ისინი ღაღადებენ: ხედავთ, გლეხებო, თეთრ პურის მოტანის ნაცვლად, შენს ნაამაგარ მჭადსაც გართმევენ. ჩაცმა-დახურვის მაგიერ რაც გვქონდა, იმასაც გვაძრობენ, და ვინ იცის, კიდევ რაებს არ თხზავენ. მაგრამ იმ გარემოებამ, რომელიც გამოიხატება იმაში, რომ ცხოვრების თითქმის ყოველ დარგს შეამჩნევა გაიაფება ლაჟვარდ ამ ბოლო ხანებში, შავრაზმელთა სულიერი სიმშვიდე ძლიერ აფორიაქა, აღელვა და ჩამოაცალა ჩვეულებრივ მიმდინარეობის კალაპოტს. ახლა მათ იგრძნეს ჯადოსნურ წრეში თავის ამოყოფა და შეეცადნენ კვანძის გახსნას, და „ახსნეს" კიდეც: ბათომის ნავთსადგურს თუ დატვირთული გემები აწყდება,—ამბობენ ისინი,—მხოლოდ და მხოლოდ ჟორდანია-რამიშვილის წყალობით, რომელთაც ეცოდება ქართველი ხალხი და სურთ იგი გადაარჩინოს არსებულ და მომავალ უბედურებას. ეს ისეთი გაგრძელებული ჭორია სოფლად, რომ მის ჭეშმარიტებაში ეჭვი არავის ეპარება. გლეხს ეუბნებიან: ჟორდანია ევროპაშია. საქონელი ევროპიდან მოდის, მაშასადამე, მას ჟორდანია გზავნის—ასეთია მეჭორეთა სილოგისტიკა, დემაგოგიური აზრის ლოღიკური ქაქანება.

რევოლიუციონური მთავრობის უდიდესი მოვალეობაა, მთელი თავისი ყურადღება სოფელს მიაქციოს. ხალხის ელიტი ... რა მარტო საგანგებო კომი... რესიული ზომებით, ... ტიური ღონისძიებით. ... მასის გათვითცნობიერება ... პოლიტიკური ... მოხსენებების და მიტინგების საშუალებით. ხალხი თვითონ უნდა დარწმუნდეს საბჭოთა სისტემის სიდიადეში, თავისი საკუთარი გზით, მივიდეს იმ დასკვნამდე, რომ მუშურ-გლეხურ სახელმწიფოს აქვს ... ერი ყავს, რომელიც მლოდინე მოიძებნება მათს წრეში.

აღსანიშნავია ერთი გარემოება. ამ ბოლო დროში მიტინგები თემებში იმართება „კომისარიატის" თაოსნობით, სადაც საყოფაცხოვრებო თემას, რომელიმე დეკრეტის ხალხისთვის გაცნობა შეადგენს. ამ მოვლენას, მენშევიკურ დროში არსებულ მეთოდთან შედარებით, დიდი უპირატესობა აქვს: მენშევიკები სცემდნენ და ატარებდნენ ცხოვრებაში კანონებს ხალხის დაკითხვის და მონაწილეობის გარეშე. დღეს ბოლშევიკებიც სცემენ დეკრეტებს ხალხის დაუკითხავად, მაგრამ არ ასრულებენ მას ისე, რომ არ გააცნონ ხალხს შინაარსი და მიზანი ახალი კანონისა. მიტინგები უნდა იმართებოდეს არა თემებში, სადაც რამოდენიმე, სოფელი იყრის თავს, არამედ სოფლებში. ეს უფრო შეეფერება უმეტესი დემოკრატიის იდეას და საქმის ფაქტიურ ვითარებას, რადგან სათემო კრებას სოფლიდან 10—15 კაცი თუ ესწრება, ისიც არსებულ წეს-წყობილების წინააღმდეგ განწყობილი. გარდა ამისა მიტინგებზე, კრებებზე სიტყვის სრული თავისუფლება უნდა მიეცეს ყველას, რომელიც კი სდგას თანამედროვე რევოლიუციის თვალსაზრისზე. პარტიული ქანით და პარტიული დიქტატურით არ შეიძლება საქმის გაკეთება, მასსის გათვითცნობიერება, მით უმეტეს—სოციალისტურ სახელმწიფოს შენება.

ატმოსფერო სოფლად მოწამლულია, მოწამლული, საჭიროა მისი გაწმენდა, ძლიერი დეზინფექცია.

გ. მუშიშვილი.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი—დრ. მთავარი კომიტეტი.

განცხადება

დაიკარგა ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ მიცემული მატრიკული № 20.6. ჩაითვალოს გაუქმებულად.
სტუდენტი მიხეილ თავართქილაძე. 26

დაიკარგა სიმწიფის მოწმობა № 5409 მოცემული ტფილისის საერთო განათლების კურსებიდან.
32 მიხეილ ნემსაძე.

დაიკარგულია მატრიკული მოწმობა დიმიტრი ვასილის ძე ფაჩულენიშვილისა ჩაითვალოს გაუქმებულად. 30

ოქტომბრის 18-ს დაიკარგა მე გალაკტიონ ივანეს ძე მდევაძეზე საპაიკოს თემის რევკომის მიერ გამოცემული პირადობის მოწმობა: ჩაითვალოს გაუქმებულად. 28

ოქტომბრის 18-ს დაიკარგა მოწაფის მოწმობა გამოც. ტფილ. საბ. კულ. ტექ. სასწ. მიერ., პოლიტექნიკურ ინსტიტუტის მიერ გამოც. კვიტანცია. დროებითი რეგისტრაციის ფურცელი ჩაითვალოს გაუქმებულად.
პოლიტექნიკურ ინსტიტუტის სტუდენტი მირონ მდევაძე. 27

ყ. ფ. გიმნაზ. გამგე და დამაარსებელი მათემატიკის მასწავლებელი

ივ. მ. მაჩაიძე
იღებს მოწაფეებს

მოსამზადებლად ქართული სამხედრო სკოლაში, სხვა და სხვა ტიპის სასწავლებლის ყველა კლასებში შესასვლელად და მოწმობაზე. იღებს აგრეთვე ბავშვების 9—15 წლამდე იძლევა ცალკე გაკვეთილებს მათემატიკაში, რუსულ, გერმანულ და ფრანგულ ენებში.
მისამართი: პლეხანოვის და ალექსის ქუჩის კუთხე № 25/ნ ნახვა 3—7 საათ. 15

განცხადება

კვირას, ოქტომბრის 23-ს 1921 წ. დილის 10 საათ. ქალაქის I სასამართლო მსაჯულის კონტორაში დანიშნულია

საჯარო ვაჭრობა

გაიყიდება: ორი მოზვერი თითო წლისა ნახმარი თეთრეული, ყოველ გვარი ტანთსაცმელი და ერთი ეტლი, ერთი ცხენის გასაბმელი („დროშკა"). განცხადების შემოტანა შეიძლება სასამართლოს კონტორაში ყოველ დღე დილის 3 საათამდე. 31